

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 117/14

Luksemburg, 4 września 2014 r.

Wyrok w sprawie C-162/13
Damijan Vnuk / Zavarovalnica Triglav d.d.

Trybunał wyjaśnił zakres ochrony ofiar wypadków spowodowanych przez pojazdy

Obowiązkowym ubezpieczeniem od odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w związku z ruchem pojazdów powinien być objęty każdy wypadek spowodowany podczas użytkowania pojazdu zgodnie z jego normalną funkcją

Dyrektywa Unii¹ przewiduje w szczególności, że każde państwo członkowskie podejmie wszelkie stosowne środki, aby zapewnić, że odpowiedzialność cywilna odnosząca się do ruchu pojazdów normalnie przebywających na jego terytorium jest objęta ubezpieczeniem. Zakres pokrycia szkód oraz warunki ubezpieczenia są ustalane w ramach tych środków.

Zgodnie ze słoweńską ustawą o obowiązkowych ubezpieczeniach w ruchu drogowym, właściciel pojazdu zawiera umowę ubezpieczenia od odpowiedzialności z tytułu szkód wyrządzonych osobom trzecim w wyniku użytkowania pojazdu: w przypadku śmierci, szkód na osobie, problemów zdrowotnych, utraty lub zniszczenia mienia, z wyłączeniem odpowiedzialności za szkody na mieniu, które zostało dopuszczone do transportu.

W sierpniu 2007 r., w czasie zbierania siana w belach w pomieszczeniu gospodarczym, traktor ciągnący przyczepę, poruszając się na wstecznym biegu w podwórzu gospodarstwa rolnego w celu umieszczenia przyczepy w tym pomieszczeniu, uderzył w drabinę, na której znajdował się Damijan Vnuk, powodując jego upadek. D. Vnuk wniósł pozew przeciwko Zavarovalnici Triglav, towarzystwu ubezpieczeniowemu, z którym właściciel traktora zawarł umowę obowiązkowego ubezpieczenia, o zapłatę kwoty 15 944,10 EUR tytułem odszkodowania za szkodę niemajątkową, powiększonej o odsetki za zwłokę.

Żądanie to zostało oddalone na tej podstawie, że ubezpieczeniem wynikającym z obowiązkowej polisy z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych objęte są szkody spowodowane wykorzystaniem traktora jako środka transportu, a nie szkody wynikające z wykorzystania traktora jako maszyny roboczej lub maszyny ciągnikowej.

Rozpoznający skargę rewizyjną Vrhovno sodišče (sąd najwyższy, Słowenia) zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości z pytaniem, czy zakres pojęcia „ruchu pojazdów” użytego w dyrektywie obejmuje manewr traktora w podwórzu gospodarstwa rolnego w celu wprowadzenia przyczepy, w którą ów traktor jest wyposażony, do pomieszczenia gospodarczego.

W swoim dzisiejszym wyroku Trybunał zauważył przede wszystkim, że definicja pojęcia „pojazdu” w rozumieniu dyrektywy jest niezależna od użytku, jaki czyni się lub można czynić z danego pojazdu. Zatem fakt, iż traktor, ewentualnie wyposażony w przyczepę, w określonych okolicznościach może być używany jako maszyna rolnicza, nie ma wpływu na stwierdzenie, że taki pojazd odpowiada temu pojęciu „pojazdu”.

Jednakże traktor z przyczepą jest objęty obowiązkiem ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej tylko, jeżeli normalnie znajduje się na terytorium państwa członkowskiego, które nie wyłączyło tego rodzaju pojazdu z tego obowiązku.

¹ Dyrektywa Rady 72/166/EWG z dnia 24 kwietnia 1972 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w związku z ruchem pojazdów mechanicznych i egzekwowania obowiązku ubezpieczenia od takiej odpowiedzialności (Dz.U. L 103, s. 1).

Następnie, odnośnie do kwestii, czy manewr traktora w podwórzu gospodarstwa rolnego w celu wprowadzenia przyczepy, w którą ów traktor jest wyposażony, do pomieszczenia gospodarczego należy uważać za wchodzący w zakres pojęcia „ruchu pojazdów”, Trybunał stwierdził, że pojęcie to nie może być pozostawione ocenie każdego państwa członkowskiego.

Zarówno bowiem względy jednolitego stosowania prawa Unii, jak i zasada równości wskazują na to, że treści przepisu prawa Unii, który nie zawiera wyraźnego odesłania do prawa państw członkowskich dla określenia jego znaczenia i zakresu, należy zwykle nadać w całej Unii autonomiczną i jednolitą wykładnię, którą należy ustalić uwzględniając nie tylko jego brzmienie, ale także kontekst i cel uregulowania, do którego ów przepis należy.

Trybunał wyjaśnił w tym kontekście, że rozwój przepisów prawa Unii w dziedzinie obowiązkowego ubezpieczenia wskazuje, iż cel ochrony ofiar wypadków spowodowanych przez pojazdy był stale wspierany przez prawodawcę Unii.

W konsekwencji nie można uznać, że prawodawca Unii zamierzał wyłączyć z tej ochrony poszkodowanych w wypadku spowodowanym przez pojazd podczas jego użytkowania, w sytuacji gdy użytkowanie to jest zgodne z normalną funkcją tego pojazdu.

Trybunał podkreślił wreszcie, że Słowenia nie wyłączyła żadnego rodzaju pojazdu z obowiązku ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej. Ponadto wypadek, który doprowadził do sporu w tej sprawie, został spowodowany przez pojazd poruszający się na wstecznym biegu w celu znalezienia się w danym miejscu, a zatem wydaje się, że został spowodowany użytkowaniem pojazdu, które było zgodne z jego normalną funkcją, co jednak powinien zbadać sąd krajowy.

Trybunał wywnioskował z tego, że pojęcie „ruchu pojazdów” zawarte w dyrektywie obejmuje każde użytkowanie pojazdu, które jest zgodne z normalną funkcją tego pojazdu. Owo pojęcie mogłoby zatem obejmować manewr traktora w podwórzu gospodarstwa rolnego w celu wprowadzenia przyczepy, w którą ów traktor jest wyposażony, jak w omawianej sprawie, do pomieszczenia gospodarczego, czego zbadanie należy do sądu krajowego.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku znajduje się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez [„Europe by Satellite”](#) ☎ (+32) 2 2964106